

1. РЕСУРСНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ТУРИЗМУ

УДК 338.48:711.435(477.87)

Гоблик В. В.

доктор економічних наук, професор

hoblik_v@ukr.net

Марушка В. Я.

магістрантка спеціальності «Психологія»

maryshka.viktorij@gmail.com

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНОГО ТУРИЗМУ В МІСТЕЧКОВИХ ПОСЕЛЕННЯХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Сьогодні в географічній, економічній літературі термін «містечко», використовується мало; частіше ці терміни замінюють словами селище міського типу. Такі зміни у трактуванні цього поняття були зумовлені ще політикою Ради Народних Комісарів Української РСР які починаючи з грудня 1924 р. до жовтня 1925 р. прийняли по кожній губернії постанови «Про загальну назву селищ міського типу», якими назви поселень «містечко» замінили «селище міського типу». Така термінологія збереглась і по нині.

Що ж це таке етнотуризм? Всім відомо, що «етно», «етнос» означає «народ». Тобто «етнотуризм» - це ні що інше як туризм, який дає можливість познайомитися з життям того чи іншого народу, його історією, побутом, культурою тощо. Етнічний туризм - це підвид пізнавального туризму, метою якого є ознайомлення з матеріальною та духовною культурою певного етносу, що проживає зараз або проживав у минулому на відповідній території [1].

У світі етнічний туризм починає набувати популярності, привертає увагу до нашої області, адже тому що довгі роки наш край грав роль своєрідного етнічного віночка, перебуваючи за останні сто років у восьми державних утвореннях: Австро-Угорщина, Угорська Республіка Рад, Чехословацька

республіка, Карпатська Україна, Закарпатське губернаторство, Закарпатська Україна, Українська Радянська Соціалістична Республіка, Україна.[2].

На сьогоднішній день на території краю проживають представники понад 100 народів і національностей. Найчисленніші – українці, угорці, румуни, росіяни, словаки, поляки, цигани, євреї, білоруси, вірмени, молдавани, грузини та інші. Кожен народ зберігає свої традиції, звичаї та культуру, і завдяки розвитку етнічного туризму у всіх бажаючих з'явилася можливість ближче познайомитися як зі своєю національною культурою, так і зануритися в традиції інших народів Закарпаття.

Містечка Закарпатської області відіграють важливу роль в розвитку Закарпатської області, оскільки питома вага населення таких поселень в регіоні є вищою (56,85 - 57,03%), ніж чисельність населення середніх та великих міст разом. Кожне з них є унікальним і володіє великим потенціалом для розвитку етнічного туризму [3].

Одним із яскравих прикладів містечко Усть-Чорна. Історія села розпочинається у 1775 році, коли сюди, найлісистішу частину Закарпаття, за спеціальним велінням імператриці Австро-Угорської імперії, Марії-Терезії, направили 108 сімей лісорубів з Верхньої Австрії для освоєння лісу та будівництва. Заселення німців почалося в теперішній Німецькій Мокрій. Одні заготовляли деревину, інші споруджували штучне озеро і плоти (бокори). Коли ж деревини назбирувалося доволі, греблю зрушували, і вода несла бокори аж до Тиси. У Солотвині їх вантажили «білим золотом» – сіллю – і рікою сплавливали далі, аж до серця Австро-Угорської імперії.

Перші німці-переселенці (майстри по деревообробці та інші спеціалісти з лісової галузі) прийшли сюди на проживання із австрійських районів Ебен Зес, Бад Ішл, Гоізерн. Розбудовувати селище почали від моста через Чорний потік і далі в напрямку до Руської Мокрої. Коли чисельність населення зроста, то будівництво розпочали у напрямку села Красна. Виділився як окремий населений пункт з Німецької Мокрої в 1815 році під назвою Кенігсфельд

(Königsfeld - «Королівське поле»). Друга хвиля колоністів прийшла в 1832 році з угорського міста Спіша (зараз територія Словаччини).

Під час Першої світової війни околиці селища були ареною бойових дій: в 1916 році війська Брусилова зломали оборону австрійців на прилеглий низовині Руський путь (раніше Німецька Поляна).

За результатами Першої світової війни територія, на якій розташовано селище Усть-Чорна, перейшла до Чехословаччини і була в її складі з 1918 року по 1938 рік. Тоді ж селище отримав свою нинішню назву - «Усть-Чорна» бо в селі устя Чорного потоку впадає в річку Тересва [4].

Приклад містечка Усть-Чорна, показує, що його етнокультурне різноманіття є невичерпним джерелом для розвитку туризму і має стати одним із пріоритетним напрямком туристичної діяльності в області. Звичайно, необхідно створювати етнографічні музеї під відкритим небом, етнографічні музеї-заповідники, археологічно-етнографічні комплекси, етнографічні оселі, театралізовані свята, дати можливість взяти участь в традиційних святах, обрядах і ритуалах, придбати предмети традиційного побуту в якості сувеніра, відчувати унікальність життя певного народу.

Розробка етнічних турів повинна базуватися на історичних і народних пам'ятках. В рамках таких турів туристам пропонується унікальна можливість знайомства з нерозтраченою культурою, традиціями і побутом народів, що там проживали і проживають, включаючи відвідування національних будинків, проживання в сім'ях різних національностей, участь в народних святах і гуляннях, ознайомлення з місцевими народною кухнею, народними промислами, прикладним мистецтвом тощо.

Максимальне використання наявного демографічного, унікального природно-ресурсного, економічного, історико-культурного, рекреаційного потенціалу, багато культурності, етнонаціонального складу жителів містечок, дасть змогу в складній економічній ситуації подолати низький рівень життя населення, безробіття, покращити інвестиційне середовище, інфраструктуру та демографічну ситуацію.

Список використаних джерел:

1. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. /М.П. Кляп, Ф.Ф.Шандор.- К.: Знання, 2011.-334с.- (Вища освіта XXI століття).
2.<https://uk.wikipedia.org>.
3. Гоблик В.В, Щербан Т.Д., Гарапко Е.В. Проблеми типології малих міст Закарпаття в сучасних умовах. Актуальные проблемы современной науки: тезисы докладов XXVIII Международной научно-практической конференции (Санкт-Петербург – Астана – Киев – Вена, 29 марта 2018).
4.<https://ru.wikipedia.org>.

УДК 911.7 (477.84)

Заставецька Л.Б.,

zast.lesia@gmail.com

Дударчук К.Д.

kdudarcuk@gmail.com

*Тернопільський національний педагогічний
університет ім. В. Гнатюка
м.Тернопіль*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Оскільки Тернопільська область має значний потенціал для розвитку туризму, варто виділити перспективні напрямки розвитку туризму для неї.

Початковим етапом дослідження є вивчення географічного положення території. Тернопільська область знаходиться на теренах Західної України, межує з Хмельницькою, івано-Франківською, Чернівецькою, Львівською та Рівненською областями. Має зручне транспортне сполучення із сусідніми регіонами та країнами – сусідами: Польщею, Словаччиною та ін. Територія області знаходиться на значній відстані від зони проведення бойових дій, що сприяє збільшенню туристичних потоків до неї.

Здійснено оцінку туристичного потенціалу. Виявлено, що Тернопільщина володіє потужним природно-ресурсним потенціалом.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>